

Cần sớm hoàn thiện chế tài đối với thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng

14:10 25/11/2025

Nghị quyết 173/2024/QH15 của Quốc hội, có hiệu lực từ ngày 1/1/2025, quy định cấm sử dụng, kinh doanh và sản xuất các sản phẩm thuốc lá thế hệ mới như thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng. Tuy nhiên, do chưa có hướng dẫn và chế tài cụ thể, việc thực thi trên thực tế gặp nhiều vướng mắc, khiến cơ quan chức năng khó kiểm soát và xử lý vi phạm.

Hiện nay, thuốc lá điện tử được đánh giá là sản phẩm nguy hiểm nhất trong nhóm thuốc lá thế hệ mới. Thiết bị hoạt động bằng pin, làm nóng dung dịch chứa nicotine và nhiều chất phụ gia để tạo hơi. Sự tiện dụng và đa dạng về hình thức khiến thuốc lá điện tử trở nên phổ biến trong giới trẻ. Đáng lo ngại hơn, người sử dụng có thể dễ dàng pha trộn thêm các chất kích thích, thậm chí là ma túy vào dung dịch, tạo ra mối đe dọa lớn đối với sức khỏe và trật tự xã hội. WHO đã nhiều lần cảnh báo tác hại của thuốc lá điện tử đối với tim mạch, phổi và nguy cơ gây ung thư.

Trong khi đó, thuốc lá nung nóng – loại sản phẩm sử dụng điều thuốc sẵn có và được nung bằng thiết bị điện tử được xem là ít biến tướng hơn vì người dùng không thể tự ý bổ sung phụ gia. Tuy nhiên, nó vẫn chứa nicotine và các chất có khả năng gây hại. Dù được xem là mức độ nguy hiểm thấp hơn thuốc lá điện tử, sản phẩm này vẫn nằm trong danh mục bị cấm theo Nghị quyết 173/2024/QH15.

Bất chấp các cảnh báo và quy định, thị trường thuốc lá điện tử vẫn hoạt động mạnh, đặc biệt trên môi trường trực tuyến. Việc tìm kiếm các từ khóa như “pod”, “vape” trên mạng xã hội cho thấy hàng trăm cửa hàng, nhóm buôn bán hoạt động công khai. Điều này đặt lực lượng quản lý thị trường vào tình trạng phải tăng cường kiểm tra, xử lý trên diện rộng.

Lực lượng Quản lý thị trường thu giữ nhiều sản phẩm thuốc lá điện tử vi phạm.

Gần đây, Quản lý thị trường Bắc Ninh và Công an tỉnh phát hiện vụ kinh doanh số lượng lớn linh kiện thuốc lá điện tử không rõ nguồn gốc, tịch thu hơn 621 nghìn sản phẩm với tổng trị giá gần 20 tỷ đồng. Tại TP. Hồ Chí Minh, cơ quan chức năng cũng liên tiếp phát hiện các vụ bán hàng online không phép, thu giữ hàng trăm sản phẩm vi phạm.

Theo WHO, môi trường học đường đang là nơi chịu ảnh hưởng mạnh nhất bởi thuốc lá điện tử. Thiết kế nhỏ gọn, mô phỏng vật dụng cá nhân như bút, thỏi

son, USB khiến sản phẩm dễ dàng qua mặt phụ huynh và nhà trường. WHO cũng bác bỏ nhận định thuốc lá điện tử là sản phẩm “ít hại hơn” hay giúp cai thuốc, khẳng định chúng gây nghiện tương đương và chứa nhiều hóa chất độc hại.

Tại Quốc hội, nhiều đại biểu đã chỉ rõ sự cần thiết phải phân loại và quản lý riêng từng dòng sản phẩm. PGS.TS Nguyễn Lâm Hiếu nhấn mạnh, việc gom chung thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng vào một nhóm khiến chính sách thiếu chính xác và khó triển khai. Đại biểu Đồng Ngọc Ba cũng đề nghị cơ quan soạn thảo cần dựa trên tiêu chí khoa học để xác định sản phẩm cần cấm tuyệt đối và sản phẩm cần quản lý chặt.

Trong bối cảnh Nghị quyết 173 sắp có hiệu lực, yêu cầu đặt ra là cần nhanh chóng hoàn thiện khung pháp lý, xây dựng chế tài cụ thể, đủ sức răn đe. Đây là điều kiện then chốt để kiểm soát thị trường, ngăn ngừa tác hại và bảo vệ giới trẻ trước nguy cơ bị lôi kéo vào các sản phẩm thuốc lá thế hệ mới.

Nam Sơn (t/h)